

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 325/07-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. decembra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť M. K., R., zastúpeného advokátom JUDr. J. V., Advokátska kancelária, B., v ktorej namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 48 ods. 2 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 3 a 4 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd príkazom Okresnej prokuratúry Žilina sp. zn. 2 Pv 249/05 z 11. apríla 2005 na premiestnenie sťažovateľa z Ústavu na výkon väzby Ružomberok do Ústavu na výkon väzby Žilina, ako aj príkazom Okresného súdu Žilina sp. zn. 3 T 187/2005 z 12. januára 2007 o nepremiestnení sťažovateľa do Ústavu na výkon väzby Ružomberok, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. K. o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. marca 2007 doručená sťažnosť M. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 48 ods. 2 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 3 a 4 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) príkazom Okresnej prokuratúry Žilina sp. zn. 2 Pv 249/05 z 11. apríla 2005 na premiestnenie sťažovateľa z Ústavu na výkon väzby Ružomberok do Ústavu na výkon väzby Žilina, ako aj príkazom Okresného súdu Žilina sp. zn. 3 T 187/2005 z 12. januára 2007 o nepremiestnení sťažovateľa do Ústavu na výkon väzby Ružomberok.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že proti sťažovateľovi je vykonávané väzobné trestné stíhanie vedené Okresným súdom Žilina pod sp. zn. 3 T 187/05. O jeho vzatí do väzby rozhodol Okresný súd Martin uznesením sp. zn. Tp 2/05 z 13. januára 2005, ktorý zároveň určil miesto výkonu väzby v Ústave na výkon väzby Ružomberok. Na základe príkazu Okresnej prokuratúry Žilina sp. zn. 2 Pv 249/05 z 11. apríla 2005 bol sťažovateľ premiestnený do Ústavu na výkon väzby Žilina.

Sťažovateľ ďalej uvádza: „Sťažovateľ namietal výkon väzby v ÚVV Žilina pravidelne, aspoň 1x mesačne upozorňoval Okresný súd v Žiline, v konaní 3 T 187/05 na nezákonný výkon väzby v ÚVV Žilina, ale aj samostatnými podaniami cestou OP Žilina, KP Žilina, ale aj GP SR Bratislava a ÚVV Žilina. Táto otázka protizákonnosti výkonu väzby sťažovateľa v ÚVV Žilina nebolo zo strany vyššie uvedených štátnych orgánov nijako riešené. Z viacerých vyjadrení OS Žilina vyplýva, že súd o mieste výkonu väzby nerozhoduje a problém neriešila, všetky ostatné uvedené štátne orgány sa vyjadrovali, že všetko je v poriadku a sťažnosti zamietali. Na základe opakovaných podnetov KP Žilina v konaní 2 Kn 1001/06 bolo nariadené okamžité preeskortovanie sťažovateľa do ÚVV Ružomberok,

sťažovateľ bol dňa 08.01.2007 príslušníkom ZVJS Žilina vyzvaný, aby sa zbalil, že bude preeskortovaný do ÚVV Ružomberok, dňa 09.01. 2007 tým istým príslušníkom ZVJS Žilina bol zas vyzvaný, aby sa rozbalil, že preeskortovaný nebude. Následne Okresný súd v Žiline, v konaní 3 T 187/05 dňa 12.1.2007 vydal príkaz, aby sťažovateľ preeskortovaný do ÚVV Ružomberok nebol a určil miesto výkonu väzby v ÚVV Žilina“.

Sťažovateľ je toho názoru, že „postupom Okresnej prokuratúry v Žiline, Okresného súdu v Žiline a Zbor väzenskej a justičnej stráže, Generálne riaditeľstvo Bratislava, pri rozhodovaní o väzbe a o výkone jeho väzby neboli dodržané záruky podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru, aby jeho vec bola prejednaná v primeranej lehote, alebo aby bol prepustený počas konania, čl. 5 ods. 4 dohovoru, aby súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné, čl. 6 ods. 1, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná, ako aj podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy, aby štátne orgány konali iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, čl. 46 ods. 1 Ústavy, aby sa mohol domáhať zákonom stanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky, čl. 46 ods. 2 Ústavy, aby, ak tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej moci, sa mohol obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia a čl. 48 ods. 2 Ústavy, aby sa jeho vec verejne prejedнала bez prietáhov .“

Sťažovateľ opierajúc sa o uvedení argumentáciu ústavnému súdu navrhuje, aby vo veci rozhodol nasledovne:

„Okresný súd v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. : 3T 187/05 porušil práva sťažovateľa vyplývajúce z čl. 5 ods. 3 a ods. 4, čl. 6 ods. 1 dohovoru, o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj podľa čl. 2 ods. 2, čl. 17 ods. 2 čl. 46 ods. 1 a ods. 2 a čl. 48 ods. 2, Ústavy Slovenskej republiky.

Vydaným príkazom Okresnej prokuratúry Žilina, č.k. : 2 Pv 249/05, zo dňa 11.04.2005, na preeskortovanie sťažovateľa z výkonu väzby v ÚVV Ružomberok do ÚVV Žilina boli porušené práva a slobody sťažovateľa.

Vydaným príkazom Okresného súdu v Žiline, v konaní 3 T 187/05, zo dňa 12.1.2007, ktorým prikázal, aby sťažovateľ preeskortovaný z ÚVV Žilina do ÚVV Ružomberok nebol a určil miesto výkonu jeho väzby v ÚVV Žilina boli porušené práva a slobody sťažovateľa.

Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje Okresnému súdu v Žiline, aby vo veci znova konal a vo veci novým rozhodnutím znova rozhodol.“

V závere sťažnosti požiadal sťažovateľ „*uhradiť nemajetkovú ujmu v sume 50.000,- Sk*“, ako aj „*priznať trovy právneho zastúpenia, ktoré v prípade úspechu budú vyčíslené v zákonom stanovenej lehote*“.

Dňa 7. mája 2007 bolo ústavnému súdu doručené podanie sťažovateľa označené ako „*Oprava písarských chýb v Úst. Sťažnosti zo dňa 15/03/07 (...)*“ spísané vlastnou rukou bez participácie povinného právneho zástupcu, ktoré sa z hľadiska svojho obsahu vyznačovalo značnou nezrozumiteľnosťou a neurčitnosťou a na ktoré ústavný súd z uvedených dôvodov nemohol prihliadnuť.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (v tomto prípade sťažnosti) podľa § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde možno sťažnosť podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu.

V zmysle judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je možné považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mal preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03).

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy každý kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd považuje za potrebné v prvom rade uviesť, že z obsahového hľadiska sťažnosť charakterizuje jej nejednoznačnosť, rozpornosť a nesystematickosť. Sťažovateľ v odôvodnení sťažnosti uvádza, že *„Nezákonnosť výkonu väzby v ÚVV Žilina sťažovateľ namieta až do doby, keď Okresný súd v Žiline, v konaní 3T 187/05 dňa 12.1.2007 vydal príkaz, aby sťažovateľ preeskortovaný do ÚVV Ružomberok nebol a určil miesto výkonu väzby v ÚVV Žilina“*. V rozpore s týmto vyjadrením v časti petitu sťažnosti sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv *„Vydaným príkazom Okresného súdu v Žiline, v konaní 3T 187/05, zo dňa dňa 12.1.2007, ktorým prikázal, aby sťažovateľ preeskortovaný z ÚVV Žilina do ÚVV Ružomberok nebol a určil miesto výkonu jeho väzby v ÚVV Žilina“*.

Ďalej sa sťažovateľ v časti odôvodnenia zmieňuje, že sa *„od 28.11.2005 do minimálne 12.01.2007 nachádzal protizákonne vo väzbe v ÚVV Žilina“*. V petite sťažnosti však takto popísaný zásah absentuje.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania, a to predovšetkým jeho petitom, ktorý tvorí ťažisko a východisko celej sťažnosti. V nadväznosti na to ústavný súd (berúc do úvahy skutočnosť kvalifikovaného právneho zastúpenia sťažovateľa advokátom) preklenul popísané nedostatky sťažnosti tak, že sa riadil predovšetkým obsahom petitu sťažnosti.

Preskúmaním sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil nasledovné okolnosti relevantné na jeho rozhodnutie:

Sťažovateľ bol vzatý do väzby uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. Tp 2/05 z 13. januára 2005, ktorý zároveň určil ako miesto výkonu väzby Ústav na výkon väzby Ružomberok. Na základe príkazu Okresnej prokuratúry Žilina sp. zn. 2 Pv 249/05 z 11. apríla 2005 bol sťažovateľ premiestnený v zmysle ustanovenia § 4 ods. 7 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 156/1993 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov na dobu do skončenia prípravného konania do Ústavu na výkon väzby Žilina. Prípravné konanie bolo skončené podaním obžaloby, t. j. 28. novembra 2005. Dňa 12. januára 2007 vydal Okresný súd Žilina v zmysle ustanovenia § 8 ods. 1 zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby (ďalej len „zákon o výkone väzby“) príkaz sp. zn. 3 T 187/2005, ktorým nariadil, aby sťažovateľ nachádzajúci sa v Ústave na výkon väzby Žilina „nebol premiestnený do ÚVV a ÚVTOS Ružomberok“, čím určil ako miesto výkonu väzby Ústav na výkon väzby Žilina.

Podľa § 8 ods. 1 zákona o výkone väzby obvineného možno premiestniť do iného ústavu len na písomný príkaz prokurátora alebo súdu; ak je to potrebné na zaistenie bezpečnosti a poriadku alebo ochrany zdravia alebo života obvineného alebo inej osoby aj na písomný príkaz generálneho riaditeľa, o čom ústav upovedomí orgán činný v trestnom konaní alebo súd. O premiestnení obvineného ústav bezodkladne upovedomí obhajcu, a ak premiestnenie trvá dlhšie ako 48 hodín, aj rodinného príslušníka obvineného.

Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušené práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 ústavy, ústavný súd je toho názoru, že premiestnenie obvineného vykonávajúceho väzbu (ktorej miesto výkonu bolo vopred určené príslušným súdom rozhodujúcim o väzbe)

bez splnenia podmienok určených zákonom (písomný príkaz prokurátora alebo súdu, príp. generálneho riaditeľa) ešte nemožno kvalifikovať ako zásah spôsobilý porušiť označené právo. Zmyslom ustanovenia § 8 ods. 1 zákona o výkone väzby totiž nie je poskytnúť garancie súvisiace s osobnou slobodou, ale skôr zabezpečiť nerušený výkon práva obvineného na obhajobu a kontakt väzobne stíhaného obvineného s príbuznými.

Sťažovateľ v petite sťažnosti namieta porušenie uvedených práv len vo vzťahu k príkazu Okresnej prokuratúry Žilina sp. zn. 2 Pv 249/05 z 11. apríla 2005 a príkazu Okresného súdu Žilina sp. zn. 3 T 187/05 z 12. januára 2007.

Príkaz Okresnej prokuratúry Žilina sp. zn. 2 Pv 249/05 z 11. apríla 2005 bol doručený Ústavu na výkon väzby Ružomberok 13. apríla 2007 a na základe neho bol sťažovateľ premiestnený z pôvodne určeného miesta výkonu väzby, teda sťažovateľ v uvedenom čase musel mať vedomosť o existencii ním namietaného zásahu. Z pohľadu uvedených okolností treba v zmysle § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde považovať sťažnosť v tejto časti za podanú oneskorene, pretože dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti (počítaná od doručenia uvedeného príkazu) sťažovateľovi v tomto prípade uplynula už 13. júna 2005.

Pokiaľ ide o príkaz Okresného súdu Žilina, tento bol vydaný na základe a v súlade s citovaným ustanovením zákona o výkone väzby. Preto námietku porušenia práva na osobnú slobodu v zmysle citovaného článku ústavy vo vzťahu k uvedenému príkazu treba považovať už na prvý pohľad za zjavne neopodstatnenú.

V súvislosti s namietaným porušením práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru treba povedať, že uvedené články ústavy sa spravidla vzťahujú na konanie vo veci samej, teda v danom prípade *ratione materiae* do obsahu týchto článkov ústavy sťažovateľom namietané skutočnosti nespádajú. Sťažovateľ síce v petite sťažnosti označil v súvislosti s namietaným porušením svojich práv konanie vedené Okresným súdom Žilina pod sp. zn. 3 T 187/05, ale dôvody uvedené v sťažnosti tomu

nenasvedčujú. Z týchto dôvodov ústavný súd aj túto časť sťažnosti posúdil ako zjavne neopodstatnenú.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 46 ods. 2 ústavy treba uviesť, že ustanovenie tohto článku v podstate upravuje právo na prístup k súdu vo veci, o ktorej rozhodol orgán verejnej správy. Ide vlastne skôr o kompetenčné ustanovenie určujúce, kedy súdna moc preskúmava rozhodnutia orgánov verejnej správy, než o ustanovenie zakladajúce základné právo. Je teda evidentné, že medzi uvedeným článkom ústavy a sťažovateľom napadnutými rozhodnutiami neexistuje žiadna relevantná súvislosť, a preto aj v tejto časti treba sťažnosť kvalifikovať ako zjavne neopodstatnenú.

Sťažovateľ tiež namieta porušenie čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru. V čl. 5 ods. 3 dohovor poskytuje garancie pre každého vo vyšetrovacej väzbe, byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Článok 5 dohovoru odsek 4 zaručuje pre väzobne stíhaných právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Rovnako ako v prechádzajúcom prípade ani tu neexistuje relevantná súvislosť medzi uvedenými článkami dohovoru a sťažovateľom namietanými rozhodnutiami, preto aj túto časť sťažnosti považuje ústavný súd za zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na predchádzajúce závery ústavný súd už nepovažoval za potrebné zaoberať sa osobitne namietaným porušením čl. 2 ods. 2 ústavy, keďže toto ustanovenie neobsahuje úpravu základných práv a slobôd a spravidla je porušené iba v prípadoch, keď ústavný súd súčasne zistí a vysloví porušenie niektorého základného práva alebo slobody podľa druhej hlavy ústavy (obdobne IV. ÚS 232/05).

Nad rámec uvedeného ústavný súd konštatuje, že sťažovateľom zmienená skutočnosť (ktorú však sťažovateľ neuplatnil v petite sťažnosti) týkajúca sa označeného zásahu (časovo vymedzeného obdobím od 28. novembra 2005 do 12. januára 2007), počas ktorého podľa názoru sťažovateľa bolo jeho umiestnenie v Ústave na výkon väzby Žilina nezákonné, by

bola v prípade jej kvalifikovaného uplatnenia už vopred bezúspešná, a to vzhľadom na jej oneskorenosť. Z priložených príloh sťažnosti ústavný súd zistil, že sťažovateľ už 6. novembra 2006 adresoval Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky „*Sťažnosť proti nezákonnej väzbe v UVV – Žilina*“, v ktorej upozorňoval na skutočnosť vymedzenia platnosti príkazu Okresnej prokuratúry Žilina len do doby skončenia prípravného konania (t. j. do 28. novembra 2005), čo svedčí o tom, že minimálne už vtedy mal vedomosť o popísanom zásahu. Lehota na podanie sťažnosti v tomto prípade teda skončila už 8. januára 2007.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. decembra 2007